

فصلنامه پژوهش‌های دانش انتظامی، سال بیست و پنجم، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۲

صص ۹۲-۶۹

الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی^۱

داود ربیعی^۲، ابوالفضل فراهانی^۳، فرناز ترابی^۴، غلامرضا مرادی^۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۴/۰۲

زمینه و هدف: پلیس برای انجام وظیفه خود از سلاح استفاده و اقدام به تیراندازی می‌کند. هدف این پژوهش طراحی الگوی توسعه تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران با رویکرد روان‌شناختی است.

روش: از نظر راهبرد، کیفی و از لحاظ هدف و ماهیت، توسعه‌ای - کاربردی به روش نظریه‌سازی داده‌بنیاد با رویکرد نظام‌مند اشتراک و کوربین است. مشارکت‌کنندگان در پژوهش خبرگان دانشگاهی مدیریت ورزشی، علوم انتظامی، مراکز آموزشی، اساتید و مربیان تیراندازی پلیس با نمونه‌گیری به روش نظری (قضاوتی) بودند که طی مصاحبه با صاحب‌نظران اشیاع نظری حاصل شد. ابزار پژوهش برگه‌های کدگذاری طبق دستورالعمل محقق ساخته بودند که روایی آن توسط اعضای گروه پژوهش تأیید شد و پایایی آن نیز با معیار پی‌اسکات (ضریب توافق بین کدگذاران) ۰/۹۵ محاسبه شد.

یافته‌ها: تجزیه و تحلیل داده‌ها با کدگذاری‌های باز، محوری و انتخابی اسناد و مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته جهت شناسایی مقوله‌های پدیده مرکزی، شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر، راهبردها و پیامدها صورت گرفت. نتایج کیفی در قالب ۳۵ مقوله، ۱۳۶ کد مفهومی و ۲۲۲ گویه در دل ابعاد ۶ گانه الگو جای گرفتند. از برآیند مصاحبه با صاحب‌نظران می‌توان این‌گونه بحث نمود که پیامد توسعه آموزش تیراندازی شامل پیامدهای سازمانی، پیامدهای ملی و اجتماعی، پیامدهای آموزشی و پیامدهای بهینه و مطلوب را در پی خواهد داشت.

نتایج: پیشایندها و برآیندهایی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس با رویکرد روان‌شناختی در اثربخشی و موفقیت نیروهای پلیس در مأموریت‌های عملیاتی می‌تواند مفید و کاربردی باشند. توسعه تیراندازی نیروهای پلیس، شامل اصلاحاتی در زمینه آموزشی، ساختاری، ارتباطی - تجهیزاتی، مدیریتی و فنی است.

واژگان کلیدی: الگوی توسعه، آموزش تیراندازی، مراکز آموزشی پلیس، عوامل روان‌شناختی.

۱. مقاله برگرفته از رساله دکتری «ارائه الگوی آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» در تحصیلات تکمیلی دانشگاه پیام نور تهران است.

۲. دانشجوی دکتری رشته مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

d.rabiei@student.pnu.ac.ir

۳. استاد گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران (نویسنده مسئول). afarahani@pnu.ac.ir

۴. دانشیار گروه تربیت‌بدنی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. F.torabi@pnu.ac.ir

۵. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم پایه نصر، دانشگاه علوم انتظامی امین، رایانامه

gms.moradi@gmail.com

مقدمه

مأموریت نیروی انتظامی استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی و نگهبانی و پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران است. در شرایط بحرانی و فشار جسمانی، گاهی اوقات از افسران پلیس خواسته می‌شود که در چند ثانیه تصمیمات مرگ یا زندگی بگیرند، جایی که نقص در عملکرد می‌تواند پیامدهای غم‌انگیزی از جمله آسیب جدی یا مرگ و تیرگی روابط پلیس و جامعه داشته باشد و آموزش ممکن است به‌طور قابل توجهی نتایج عملکرد را بهبود بخشد، اما با توجه به محدودیت‌های عملکرد انسان در شرایط بحرانی، عملکرد بدون نقص وی محتمل نیست (بالدوین و همکاران^۱، ۲۰۲۲، ۵۴). از این رو نیازمند الگوهای علمی و پژوهشی به‌منظور آموزش نیروهای پلیس و افزایش مهارت آن‌ها در اجرای مأموریت‌های عملیاتی محوله هستیم. از اصلی‌ترین بخش‌های آموزش نظامیان تمرین‌های تیراندازی است (احسان‌بخش، ۱۳۹۶، ۲۱). علیرغم وجود قوانین و مقررات مبتنی بر لزوم توجه به مأموریت‌های نیروی پلیس در جامعه، اهمیت برقراری هماهنگی بین ذهن و جسم در به کارگیری جنگ‌افزار (سلاح) را دو چندان کرده است. از آنجا که مهم‌ترین وظیفه فرماندهی انتظامی (فراجا)، حفاظت شخصیت‌ها، مرزها، امنیت داخلی، حراست بانک‌ها و ... در اجرای مأموریت با سلاح گرم، حفظ جان خود و افراد جامعه است، آنان در دوران آموزشی با آخرین روش‌های به کارگیری اسلحه آشنا می‌شوند تا ضمن رعایت موارد استفاده قانونی از سلاح علیه افراد، مأموریت محوله را به درستی اجرا کنند (اقلیمی، ۱۳۹۰، ۴۷). از طرفی اعمال قانون از سوی فراجا همواره به روش مسالمت‌آمیز و بدون استفاده از قوه قهریه امکان‌پذیر نیست، به‌ویژه هنگامی که طرف مقابل پلیس شبکه‌ها و باندهای مافیایی و مخوف تبهکاری هستند و به کارگیری سلاح گرم اجتناب‌ناپذیر است و موارد به کارگیری قانونی سلاح در ایران محدودیت‌های کارکنان پلیس را در استفاده از اسلحه گرم دو چندان کرده است و

۱. Baldwin & et al.

باید تیرانداز پلیس از سطح بالایی از مهارت تیراندازی برخوردار باشد تا بتواند مأموریت را به نحو مطلوب و با رعایت قوانین مقررات و انجام برساند (اقلیمی، ۱۳۹۸، ۶۷). از این رو آموزش مربیان و ارتقاء سطح علمی مدرسی که وظیفه انتقال دانش عملی و فنی تیراندازی را به کارکنان و یگان‌های عملیاتی بر عهده دارند، نیز مهم است؛ چرا که کیفی شدن آموزش‌ها، باعث کارآمدی و هماهنگی بیشتر در مأموریت‌های عملیاتی پلیس می‌شود.

تیراندازی و کسب مهارت‌های لازم در زمینه تیراندازی به‌عنوان یکی از عوامل اساسی سنجش و ارزشیابی پایانی دانشجویان و یکی از معیارهای قابل لمس و عینی برای تعیین مطلوب و مؤثر بودن نظام آموزشی در هریک از دانشگاه‌های نظامی و میدان‌های آموزش تیراندازی است که صرف بودجه زیاد و امکانات فراوان سازمان و بکارگیری اساتید باتجربه، بازده تیراندازی دانش‌آموختگان، ناشی از عملکردشان در میدان‌های تیر و نمره آن‌ها در اهداف و مسافت‌های استاندارد، را به حد مطلوب نزدیک می‌کند. این مهم در سطح مهارت تیراندازی به قدری مشخص و واضح است که در ارزشیابی‌های مورد بررسی جدی قرار می‌گیرد. (شاهقلیان قهفرخی، ۱۳۹۶، ۱). متغیرهای روان‌شناختی، همبستگی بالایی با مهارت تیراندازی به‌عنوان یک رشته ورزشی دارند. امروزه انرژی روانی یا آمادگی روانی، به‌عنوان عاملی مؤثر در عملکرد تیراندازان مطرح می‌شود. همچنین توجه انتخابی، تصویرسازی ذهنی و رابطه اضطراب با توانایی تمرکز، از جمله متغیرهای روان‌شناختی هستند که آشنایی با آنها کمک فراوانی به مربیان و ورزشکاران رشته تیراندازی می‌کند (سوادکوهی، ۱۳۸۹، ۸۴).

با عنایت به ضرورت توسعه آموزش تیراندازی در نیروهای پلیس، می‌توان از ظرفیت‌ها و کارکردهای رسته‌های بیست‌ویک گانه نیروی پلیس در حفظ امنیت در جامعه، بهره‌مند شد. توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس نیازمند نقشه راه و راهبردی جامع برای پیشبرد اهداف ترسیم شده آن می‌باشد. از نظر پژوهشگر این مهم با طراحی الگوی توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی فراهم می‌شود. الگویی نظام‌مند و جامع که

ضمن افزایش شناخت بیشتر مدیران ارشد و اجرایی حوزه آموزش و تربیت تخصصی نیروی پلیس از کارکردهای افزایش مهارت تیراندازی، ظرفیت‌ها و فرصت‌های موجود برای انجام برنامه‌های جامع توسعه آموزش مهارت‌های لازم نیروهای پلیس را نمایان سازد. با توجه به مطالب مطرح شده و اهمیت حوزه آموزش با رویکرد روان‌شناسی در توسعه مهارت تیراندازی نیروهای پلیس در مراکز و یگان‌های آموزشی، نبود تحقیقات علمی کافی در این حوزه و به تبع آن سیاست‌ها و راهبردهای لازم و مهم‌تر از همه الگوی بومی و دانش‌بنیان این پرسش مطرح می‌گردد که الگوی مطلوب برای توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی چگونه است؟ در نتیجه قضایا، مقوله‌های کلیدی و مؤثر بر توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی به روش نظریه‌سازی داده بنیاد با رویکرد ساختارمند کوربین و اشتراس چگونه است؟

پیشینه

به عقیده محمدیاری، امیریان و ظهرابی (۱۴۰۱)، تمرین تصویرسازی ذهنی می‌تواند راهبردی برای کاهش پاسخ‌های روان‌شناختی، فیزیولوژیکی و استراتژیک جهت ارتقای اعتماد به نفس در عملکرد تیراندازی باشد. مسروری (۱۴۰۰)، عوامل مدیریتی مؤثر بر کیفیت آموزش تیراندازی پلیس را تحلیل است. یاراحمدی و همکاران (۱۳۹۹)، بیشترین چالش‌ها و مشکلات دوره‌های آموزشی تخصصی پلیس پیشگیری از دید کارشناسان آموزشی را به ترتیب چالش‌های (جانبی ذهنی، ساختاری، آموزشی و اجرایی) برشمردند. قریشی، بلخی و شیخی‌زاده (۱۳۹۹)، به رفع نقص در دو حوزه تخصص مریان و تجهیزات آموزشی و کمک آموزشی دانش‌آموختگان با برنامه‌ریزی‌های دقیق اشاره کردند. وهابی و همکاران (۱۳۹۸)، با طراحی الگوی نظام جامع آموزش‌های حین خدمت پلیس حرفه‌ای براساس قانون استخدامی فراجا به تبیین وضعیت موجود و مطلوب در تمام عناصر سطوح مختلف پلیس حرفه‌ای فراجا اشاره نمود. احسان‌بخش (۱۳۹۶)، نیز بر بهبود نتایج تیراندازی در دو وضعیت ایستاده و درازکش تکاوران ناشی از یک برنامه تمرینات ورزشی منتخب آمادگی جسمانی، مرادی و همکاران (۱۳۹۷)، بر اثر تمرینات ذهنی و مهارتی بر عملکرد

تیراندازی دانشجویان تأکید داشته‌اند. قبادی و مرادی (۱۳۹۷)، شش روش اساسی شامل نقطه بهینه شلیک، حالت نرمال فیزیکی، روش مهار اسلحه، تمرکز، رهاسازی ماشه و آمادگی جسمانی متناسب با تیراندازی را شناسایی، و اثرگذاری آن‌ها را بر مهارت تیراندازی را گزارش کردند. شاهقلیان قهفرخی (۱۳۹۶)، امکانات و تجهیزات، ویژگی فردی، استادان و مربیان، متون درسی، نوع و شیوه آموزش‌ها، عوامل روحی، عوامل محیطی، و قوای جسمانی را از عوامل تأثیرگذار بر بهبود مهارت تیراندازی معرفی کرده‌اند. از نظر محمدی و موسوی (۱۳۹۵)، آموزش و تمرین با شبیه‌ساز تیراندازی بر عملکرد و مهارت آزمون‌شوندگان گروه تجربی دارای اثر مثبت و معناداری است. سبحانی و همکاران^۱ (۲۰۲۲)، نتیجه‌گیری کردند که با افزودن تمرینات فیزیولوژیکی و روانی به برنامه‌های تمرینی تیراندازان، عملکرد آنها بهبود می‌یابد. بیل موردی^۲ (۲۰۱۹)، بر رعایت اصل تنفس تیرانداز قبل از شلیک جهت موفقیت بیشتر تأکید داشت. مونوز و همکاران^۳ (۲۰۲۰)، نیز یک مدل روان‌فیزیولوژیکی را برای کمک به طراحی یک لایه سازگاری زیست‌عصب‌شناسی و سلولی^۴ تیراندازان، جهت تقویت پاسخ‌های فیزیولوژیکی هدفمند دشوار و بی‌درنگ با شبیه‌سازی ارائه نمودند. از نظر ماگفورد، کوری و بنل^۵ (۲۰۱۳)، آموزش نظریه بارشناختی^۶، یادگیری را در مقایسه با رویکردهای آموزشی مرسوم بهبود می‌بخشد و قابلیت انتقال مهارت‌ها را افزایش می‌دهد.

پژوهشگر با مطالعه ادبیات پیشینه، پژوهشی در خصوص طراحی الگوی توسعه‌ای و نظام‌مند آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی، تاکنون مشاهده نکرد و شاخص‌هایی برای سیاست‌گذاری و توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس به مدیران

۱. Sobhani & et al.

۲. Bill Murday

۳. Muñoz & et al.

۴. Biocybernetic: Biocybernetics is the application of cybernetics to biological science disciplines such as neurology and multicellular systems.

۵. Mugford, Corey & Bennell

۶. Cognitive Load Theory (CLT)

آموزش فراجا، شناسایی و معرفی نشده است، تا مبنایی علمی و اجرایی قوی در این باره فراهم شود. بنابراین تحقیق به دنبال طراحی این الگو است.

مبانی نظری: ورزش تیراندازی یک ورزش رقابتی بر اساس دقت و سرعت و تصمیم‌گیری به موقع است که به وسیله (تفنگ، تپانچه) انجام می‌شود. تیراندازی رابطه مستقیمی با قدرت تمرکز نیز دارد به گونه‌ای که افراد برای بالابردن سطح تمرکز به تیراندازی روی می‌آورند. (washingtonpost.com، ۲۰۱۲).

تیراندازی یک ورزش و مهارت بسیار قدیمی است که از دیرباز تا اکنون قدمت دارد و تاریخچه آن از زمان وجود بشر و انسان آغاز شده است. تیراندازی ورزشی است که علاقمندان بسیار زیادی را دارد و اگر کسی توانایی یادگیری این مهارت را نداشته باشد، با دیدن مسابقات آن نیز سرگرم می‌شود. حدود ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد انسان‌های اولیه‌ای در مصر زندگی می‌کردند. این انسان‌ها برای تیراندازی از تیر و کمان بهره می‌بردند که تاریخچه ورزش تیراندازی با استفاده از تیر و کمان به زمانی حدود ۵ هزار سال پیش از شروع اولین نشانه‌های جنگاوری روی کره زمین بر می‌گردد. با گذشت زمان وقتی چینی‌ها، ژاپنی‌ها را با ورزش تیراندازی آشنا کردند تأثیر بسیار زیادی روی مردم آسیای شرقی گذاشت. آشوری‌ها و پارت‌ها از جمله افرادی بودند که در توسعه این ورزش رزمی قدم‌های بلندی برداشتند (زکی‌زاده، ۱۳۸۹).

با گذشت زمان به وسیله تشکیل پیمان سنتو بین کشورهای ایران، پاکستان، امریکا و ترکیه هر ساله مسابقه‌های جذاب و مهیجی در این کشورها برگزار می‌شود. پس از سال‌های متعدد تاریخچه ورزش تیراندازی در ایران به نام اتحادیه ورزشی تیراندازی شروع به فعالیت کرد و در سال ۱۳۳۷ فدراسیون این ورزش مهیج در ایران تحت نظر سازمان تربیت بدنی و ورزش به طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد (زکی‌زاده، ۱۳۸۹).

همه ما این را می‌دانیم ورزش منظم به‌طور مستقیم برای سلامتی ما مفید است. مطالعات همچنین بارها و بارها نشان می‌دهد که ورزش برای سلامت روان ما مفید است و به بهبود دامنه توجه، کار تیمی و عزت نفس کمک می‌کند.

عوامل روان‌شناختی ورزش و ورزش که بیشترین تأثیر را بر عملکرد دارند عبارتند از: اعتماد به نفس، انگیزه، کنترل عاطفی و تمرکز. یک ورزشکار حرفه‌ای دارای درگیری عاطفی بالایی است. ابتدا ورزشکاران باید نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی و تحلیل کنند. سپس آنها می‌توانند از روش‌های شخصی‌سازی شده برای افزایش عملکرد و اعتماد به نفس استفاده کنند. (نشاطی، ۱۳۹۳).

روش

این پژوهش از نظر هدف کیفی است که از روش نظریه‌سازی داده بنیاد با رویکرد نظام‌مند اشتراوس و کوربین به شناسایی و تدوین الگوی توسعه آموزش تیراندازی در نیروی پلیس ایران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی پرداخته شد. کدگذاری‌های باز، محوری و انتخابی^۱ اسناد و مطالعات پیشین و مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند با مشارکت خبرگان دانشگاهی مدیریت ورزشی، علوم انتظامی، اساتید و مربیان تیراندازی نیروی پلیس به روش استقرایی تا رسیدن به اشباع نظری^۲ و اجماع نظری جهت شناسایی گویه‌ها و مقوله‌های ۶ سازه اصلی توسعه تیراندازی نیروی پلیس انجام شد. طرح تحقیق نظام‌مند^۳ بر استفاده از مراحل تحلیل داده‌ها از طریق کدگذاری باز، محوری و کدگذاری انتخابی تأکید دارد و همچنین به عرضه الگو^۴ منطقی یا تصویر تجسمی از نظریه در حال تکوین می‌پردازد. در طی این سه مرحله و با کدگذاری داده‌ها، طبق شکل ۱، نظریه‌ها از دل مقوله‌ها، مفاهیم، کدها و داده‌ها^۵ به دست آمد.

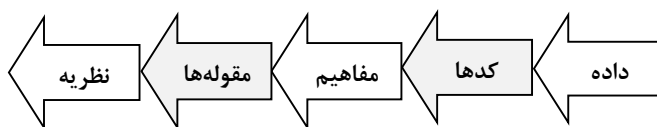
۱. Open Coding, Axial Coding, Selective Coding

۲. Theoretical Saturation

۳. Systematic

۴. Paradigm

۵. Theories, Categories, Concepts, Codes, Data

شکل ۱- روند تبدیل داده به نظریه در زمینه محور

تعداد مشارکت کنندگان ۲۰ نفر تا رسیدن به اشباع نظری از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته بود. یعنی از نفر بیست و یکم، داده‌ها تکراری شد و برای اطمینان بیشتر مصاحبه‌ها تا صاحب نظر بیست و چهارم هم انجام گرفت، اما کد باز (گویه) جدیدی اضافه نشد. نمونه‌گیری برای انتخاب خبرگان و صاحب نظران، به‌طور نظری (قضائتی)^۱ انجام شد، زیرا انتخاب این افراد بر اساس داوری و قضاوت گروه پژوهشی صورت گرفت و نمونه‌هایی انتخاب شدند که به نظر گروه پژوهش برای ارائه اطلاعات مورد نیاز در بهترین موقعیت قرار داشتند. ابزار گردآوری داده‌های تحقیق شامل استفاده از پرسش‌های نیمه ساختاریافته و برگه‌های کدگذاری بر اساس دستورالعمل محقق ساخته جهت کدگذاری‌های باز، محوری، و انتخابی برای مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با صاحب نظران گروه پژوهش در چندین دور رایزنی و هم‌فکری در ۶ بخش الگوی اشتراوس و کوربین تجزیه و تحلیل و سرانجام دسته‌بندی شدند.

جهت اطمینان از روایی (راستی) داده‌های پژوهش، از تطبیق توسط اعضاء روش ممیزی، مشارکتی بودن پژوهش و کثرت‌گرایی^۲ استفاده شد و در تعیین پایایی (درستی) آن از طریق تهیه و به‌کارگیری چارچوبی مدون برای مصاحبه، با (ضریب توافق بین کدگذاران، معیار پی اسکات)^۳ کنترل شد. یعنی به‌طور تصادفی کدگذاری ۵ مصاحبه بر اساس دستورالعمل برگه‌های کدگذاری محقق ساخته به دو کدگذار مجرب (دانشجوی مقطع

۱. Theoretical sampling or Judgmental sampling

۲. Member Check, Auditing, Participatory & Triangulation

۳. Scott's pi

دکتری مدیریت ورزشی و آشنا به آموزش تیراندازی نیروهای پلیس) داده شد و در پایان ضریب توافق ایشان ۰/۹۵ محاسبه شد.

جدول شماره ۱- ویژگی سطح تحصیلات، جنسیت و سن مشارکت کنندگان در مصاحبه‌ها

مجموع فراوانی	اساتید و مربیان تیراندازی پلیس		خبرگان دانشگاهی علوم انتظامی		خبرگان دانشگاهی مدیریت ورزشی		ویژگی جمعیت شناختی	
	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	جنسیت	
							کارشناسی	سطح تحصیلات
۷ (۳)°	۰	۷	۰	۰	۰	۰	کارشناسی	سطح تحصیلات
۵ (۳)°	۰	۵	۰	۰	۰	۰	کارشناسی ارشد	
۸ (۳)°	۰	۰	۰	۴	۱	۳	دکتری	
۲۰	۰	۱۲	۰	۴	۱	۳	مجموع	
۶	۰	۶	۰	۰	۰	۰	(۴۰-۳۰)	دامنه سنی
۱۱	۰	۵	۰	۳	۱	۲	(۵۰-۴۱)	مصاحبه شونده‌ها
۳	۰	۱	۰	۱	۰	۱	(۶۰-۵۱)	شونده‌ها
۲۰	۰	۱۲	۰	۴	۱	۳	مجموع	

نتایج

تجمیع و خلاصه مصاحبه‌ها (برآیند پاسخ‌های مورد تأیید گروه پژوهش) پس از اجماع و اشباع نظری در جدول شماره ۲ آمده است. با توجه به راهنمای الگوی نظام‌مند ارائه شده توسط کوربین و اشتراوس (۲۰۰۸) در مورد انجام کدگذاری باز و محوری، باید گفت که ابتدا با تفکیک متن مصاحبه به عناصر دارای پیام در داخل خطوط یا پاراگراف‌ها تلاش شد تا کدهای باز (گویه‌ها) در قالب دستورالعمل برگه‌های کدگذاری، به روش استقرایی^۱ (جزء به کل) مقوله‌های اصلی استخراج شوند. یعنی ابتدا گویه‌ها به مفاهیم و مفاهیم به مقوله‌ها در چهار محور (۱) موانع بازدارنده‌ها، ۲) سوق‌دهنده‌ها (پیش‌ران‌ها)، ۳) انگیزاننده (محرک‌ها)، ۴) جذابیت (ملزومات) توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی

۱. Inductive approaches

پلیس با رویکرد روان‌شناختی قرار گرفتند، سپس مقوله‌ها در قالب ۶ خوشه (سازه): شرایط علی، پدیده مرکزی، راهبردها، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌ای و پیامدها دسته‌بندی شدند. در نهایت در مرحله کدگذاری گزینشی روابط بین مقولات آشکار، الگو و نظریه‌ها فراهم آمد. به دلیل گستردگی کدهای باز تنها به مفاهیم و تعداد کدهای باز آن و کدهای محوری و انتخابی در جدول زیر اشاره شده است.

جدول شماره ۲- اجماع نظرات در قالب مقوله‌ها و مفاهیم «الگوی توسعه آموزش تیراندازی»

ردیف	مفاهیم و تعداد گویه‌های (کد باز) پدیده اصلی و مرکزی (۴ مقوله، ۹ مفهوم و ۱۳ گویه)	مقوله‌های پدیده اصلی و مرکزی
۱	۱. شناخت ویژگی‌های روان‌شناختی، ۲. ارزیابی روانی نیروها، ۳. اثربخشی، ۴. ثبات هیجانی و ۵. افزایش کیفیت تیراندازی، (۵ مفهوم، ۵ گویه).	کاربرد اصول روان‌شناختی در نیروهای پلیس و مردم جامعه جهت کارآمدی
۲	۱. مدیریت جسمانی و روانی (۱ مفهوم، ۴ گویه).	تحول در امر آموزش تیراندازی
۳	۱. سرمایه دینی و روان‌شناختی، (۱ مفهوم، ۲ گویه).	سرمایه دینی و روان‌شناختی
۴	۱. نگاه حاکمیتی به آموزش تیراندازی پلیس، ۲. مبانی نظری علمی (۲ مفهوم، ۲ گویه).	نگاه حاکمیتی و علمی در توسعه آموزش تیراندازی پلیس
	مفاهیم و تعداد گویه‌های شرایط علی مؤثر بر توسعه ورزش...؟ (۶ مقوله، ۳۴ مفهوم و ۶۱ گویه)	مقوله‌های شرایط علی

نیروی انسانی	<p>۱. شایستگی های علمی، ۲. شایستگی های حرفه‌ای، ۳. شایستگی های اخلاقی و رفتاری، ۴. شایستگی های جسمی و روانی، ۵. جذب و استخدام، ۶. نیروهای انسانی متعهد، ۷. پاداش ها و جبران خدمات، ۸. آموزش نیروی انسانی، ۹. عوامل هوشی و روانی فردی، ۱۰. مهارت تنظیم هیجانات، ۱۱. شخصیت و عوامل شناختی. (۱۱ مفهوم، ۲۵ گویه)</p>	۱
امکانات و تجهیزات تیراندازی	<p>۱. فناوری های نوین، ۲. زیر ساخت ها و اماکن مخصوص تیراندازی، ۳. تجهیزات تیراندازی، ۴. هزینه بالای تجهیزات، ۵. تناسب بین شناسه مهمات و نوع سلاح، ۶. استانداردهای تجهیزات و اماکن ورزشی. ۶ مفهوم، ۹ گویه)</p>	۲
عوامل آموزش تیراندازی	<p>۱. متون درسی تیراندازی، ۲. ساختار آموزشی، ۳. شیوه های آموزش و تمرین، ۴. ویژگی مکان آموزش تیراندازی (۴ مفهوم، ۶ گویه)</p>	۳
چالش های آموزش تیراندازی	<p>۱. چالش های اجرایی غیبت نیروها، ۲. چالش های اجرایی شکل برگزاری دوره ها، ۳. چالش های اجرایی پرداخت حق الزحمه و پاداش، ۴. چالش های ساختاری عدم تجهیز کلاس ها، ۵. چالش های ساختاری کمبود نیروی متخصص و مجرب، ۶. چالش های مدیریتی وضعیت تیراندازی فراجا، ۷. چالش های مدیریتی ارزیابی تیراندازی (۷ مفهوم، ۱۵ گویه)</p>	۴
عوامل مؤثر هنگام تیراندازی (آمادگی تکنیکی)	<p>۱. نشانه روی در تیراندازی، ۲. ماشه کشی و شلیک، ۳. عملیات تکمیلی (۳ مفهوم، ۳ گویه)</p>	۵
اصول تکمیلی بعد از تیراندازی	<p>۱. قلق گیری، تنظیم و تصحیح تیر، ۲. عوامل خطا در تیراندازی، ۳. پیوستگی و تداوم در تمرین. (۳ مفهوم، ۳ گویه)</p>	۶
مقوله های شرایط زمینه ای	<p>مفاهیم و تعداد گویه های شرایط زمینه ای مؤثر بر راهبردها... : (۹ مقوله، ۲۹ مفهوم و ۴۷ گویه)</p>	
زیرساخت های فردی	<p>۱. هوش و استعداد فردی، ۲. عدم گزینش صحیح نیروهای استخدامی. (۲ مفهوم، ۳ گویه)</p>	۱
منابع سازمانی	<p>۱. منابع انسانی، ۲. منابع فیزیکی، ۳. منابع مالی. (۳ مفهوم، ۵ گویه)</p>	۲
فرهنگ سازمانی	<p>۱. فرهنگ تلاش و تغییر، ۲. فقدان رسانه اختصاصی. (۲ مفهوم، ۳ گویه)</p>	۳

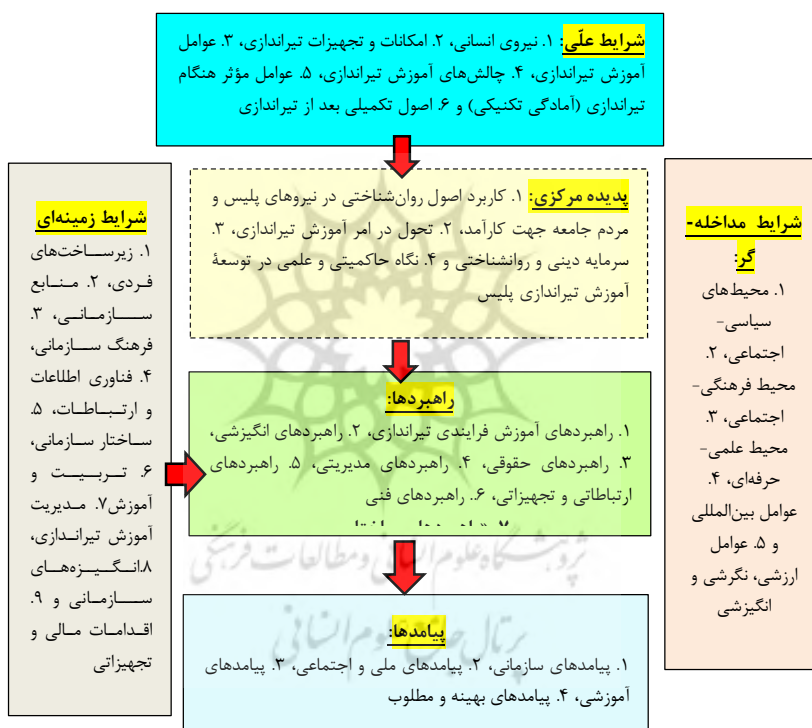
فناوری اطلاعات و ارتباطات	۴	۱. دسترسی نیروی انسانی، ۲. وجود بسترهای فعالیت‌های عملی آموزشی تیراندازی. (۲ مفهوم و ۲ گویه)
ساختار سازمانی	۵	۱. انعطاف‌پذیری و تطابق‌پذیری در آموزش‌ها، ۲. الگوسازی آموزشی. (۲ مفهوم، ۳ گویه)
فرایند تربیت و آموزش نیروی انسانی	۶	۱. معیارهای آموزشی استاندارد تیراندازی، ۲. تجهیز مراکز آموزش انتظامی، ۳. نبود یا کمبود فضای مناسب، زمان، امکانات و تجهیزات کمک آموزشی، ۴. کمبود توزیع عادلانه تجهیزات و فناوری‌ها، ۵. بکارگیری علم تمرین در آموزش تیراندازی، ۶. روش و اصول آموزش استاندارد، ۷. فعالیت‌های علمی، ۸. پشتیبانی و حمایت. (۸ مفهوم، ۹ گویه)
مدیریت آموزش تیراندازی	۷	۱. نظارت بر عملکرد نیروی انسانی و مدیریت منابع انسانی، ۲. مدیریت در نظر و عمل، ۳. نظارت و کنترل با مدیریت دانش، ۴. سازماندهی، ۵. بسترسازی حرفه‌ای آموزش تیراندازی، ۶. فقدان سیاست‌گذاری‌های لازم جهت توسعه تیراندازی. (۶ مفهوم، ۱۳ گویه)
انگیزه‌های سازمانی	۸	۱. جایگزینی پرسنل جدید، ۲. تسهیلات و امتیازات قانونی، ۳. سختی شغل، ۴. ساز و کار عادلانه و منصفانه. (۴ مفهوم، ۴ گویه)
اقدامات مالی و تجهیزاتی	۹	۱. توجه کم به نوسازی و بروز کردن تجهیزات و ملزومات تیراندازی، ۲. تجهیز کیفی مراکز آموزش تیراندازی نیروها، ۳. همکاری پلیس با باشگاه‌های تیراندازی، ۴. کمبود بودجه و اعتبارات مالی و حامیان مالی. (۴ مفهوم، ۵ گویه)
مقوله‌های شرایط مداخله‌گر		مفاهیم و تعداد گویه‌های شرایط مداخله‌گر مؤثر بر راهبردها...؛ (۵ مقوله، ۱۵ مفهوم و ۲۰ گویه)
محیط‌های سیاسی-اجتماعی	۱	۱. سطح آگاهی سیاسی جامعه و چگونگی برخورد با تجمعات، ۲. جایگاه سیاسی پلیس و همکاری با پلیس بین‌الملل. (۲ مفهوم، ۲ گویه)
محیط فرهنگی-اجتماعی	۲	۱. نقش آفرینی فرهنگی، ۲. منزلت اجتماعی پلیس، ۳. حمایت دولت از ورزش قهرمانی تیراندازی در نیروهای پلیس. (۳ مفهوم، ۳ گویه)

<p>محیط علمی - حرفه‌ای</p>	<p>۱. تأثیر پیشرفت‌های علمی - حرفه‌ای بر تنوع تجهیزات، ۲. افزایش مطالعات و تحقیقات پیرامون روش‌های بهینه و اثربخش آموزش تیراندازی. (۲ مفهوم، ۴ گویه)</p>	<p>۳</p>
<p>عوامل بین‌المللی</p>	<p>۱. تجربه موفق برخی کشورها در مدیریت آموزش بهینه تیراندازی، ۲. ارتباطات بین‌المللی. (۲ مفهوم، ۲ گویه)</p>	<p>۴</p>
<p>عوامل ارزشی، نگرشی و انگیزشی</p>	<p>۱. نگرش حکمرانی، ۲. نگرش ملی، ۳. انگیزشی شخصی، ۴. نوگرایی، ۵. تأسیس باشگاه‌های تیراندازی، ۶. اجرای قانون سرباز قهرمان (۶ مفهوم و ۹ گویه)</p>	<p>۵</p>
<p>مقوله‌های راهبردها</p>	<p>مفاهیم و تعداد گویه‌های راهبردهای توسعه ورزش نیروهای ...؛ (۷ مقوله، ۲۵ مفهوم و ۴۴ گویه)</p>	
<p>راهبردهای آموزش فرایندی تیراندازی</p>	<p>۱. طراحی و تدوین نیاز آموزش تیراندازی، ۲. تعیین هدف‌های آموزش تیراندازی، ۳. تدوین راه‌حل‌ها و الگوهای مناسب برای رسیدن به نتایج، ۴. تدوین راه‌کارهای اجرایی مناسب اثربخشی برنامه‌های آموزشی، ۵. ارتقاء نظام ارزشیابی و کنترل برنامه آموزش، ۶. اصلاح شیوه و منابع آموزش، ۷. تدوین و طراحی دوره‌های به روز مربیگری، دانش‌افزایی، مهارت‌افزایی، ۸. تدوین راهبردهای کار با شبیه‌سازهای تیراندازی، ۹. به روز کردن چشم‌انداز مشترک و سیاست‌های کلان آموزش تیراندازی. (۹ مفهوم، ۱۴ گویه)</p>	
<p>راهبردهای انگیزشی</p>	<p>۱. تشویق و تحریک انگیزه‌های شخصی و روانی، ۲. تدوین الگو و تفاهم‌نامه مشترک با فدراسیون تیراندازی. (۲ مفهوم، ۵ گویه)</p>	
<p>راهبردهای حقوقی</p>	<p>۱. تدوین دستور العمل‌های حقوقی و ۲. تدوین قوانین و دستورالعمل‌های استاندارد. (۲ مفهوم، ۲ گویه)</p>	
<p>راهبردهای مدیریتی</p>	<p>۱. برنامه‌ریزی درازمدت، میان‌مدت و کوتاه مدت، ۲. تدوین راهبردهای کلان توسعه تیراندازی، ۳. طراحی سامانه نظارت، پالایش و سنجش سلامت روان کارکنان، ۴. حمایت‌های مادی و معنوی فرماندهان پلیس، ۵. ارتقا و تدوین سطح‌بندی نظام آموزش تیراندازی، ۶. تدوین و طراحی تقویم ورزشی اختصاصی و مشترک. (۶ مفهوم، ۱۲ گویه)</p>	
<p>راهبردهای ارتباطاتی و</p>	<p>۱. تدوین نظام نظرسنجی دوره‌ای برخط و مجازی، ۲. بروزرسانی دوره‌ای تجهیزات و اماکن تیراندازی با استانداردهای روز. (۲ مفهوم، ۴ گویه)</p>	

تجهیزاتی		
راهبردهای فنی	۲. حرفه‌ای‌سازی آموزش تیراندازی، ۲. تدوین دستورالعمل‌های فنی - ایمنی. (۲ مفهوم، ۳ گویه)	۶
راهبردهای ساختاری	۳. فرهنگ‌سازی و نهادینه کردن تیراندازی، ۲. اصلاح ساختار آموزش تیراندازی. (۲ مفهوم، ۴ گویه)	۷
مقوله‌های پیامدهای توسعه آموزش ...	مفاهیم و تعداد گویه‌های پیامدهای توسعه آموزش تیراندازی ...؛ (۴ مقوله، ۲۴ مفهوم و ۳۷ گویه)	
پیامدهای سازمانی	۱. ارتقاء سطح کمی و کیفی تیراندازی نیروهای پلیس، ۲. کاهش هزینه‌های آموزشی و مهمات، ۳. تدوین شیوه‌های جدید و استاندارد، ۴. توسعه اماکن و تجهیزات، ۵. توسعه بهره‌وری نیروهای پلیس، ۶. سامانه پالایش سلامت روان، ۷. حمایت کلان سازمانی، ۸. تدوین بانک‌های اطلاعاتی. (۸ مفهوم، ۱۱ گویه)	۱
پیامدهای ملی و اجتماعی	۱. پشتوانه‌سازی تیم ملی و نیروی پلیس، ۲. ترویج ورزش‌های نظامی، ۳. کسب رتبه‌های برتر در تیراندازی، ۴. افزایش اقتدار اجتماعی، عزت نفس و اعتماد به نفس نیروها، ۵. گسترش ارتباط و تعاملات ورزشی. (۵ مفهوم، ۷ گویه)	۲
پیامدهای آموزشی	۱. کنترل عوامل مزاحم روانی به‌طور علمی، ۲. توسعه و یکسان‌سازی شیوه‌های آموزشی، ۳. نیمرخ روانی و عملکردی تیراندازی، ۴. تعامل علمی با دانشگاه‌ها، ۵. شبیه‌سازی آموزش تیراندازی. (۵ مفهوم، ۹ گویه)	۳
پیامدهای بهینه و مطلوب	۱. تیراندازان برتر در نسل جدید، ۲. کاهش اتلاف سرمایه، ۳. صرفه‌جویی در فضای آموزش، ۴. افزایش رضایت شغلی، انگیزه و سلامت جسمی و روحی - روانی، ۵. بهبود سرانه تیراندازی، ۶. ارتقای سطح کمی و کیفی فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزش تیراندازی. (۶ مفهوم، ۱۰ گویه)	۴

در نهایت بعد از بررسی‌های بسیار و مشورت با اساتید دانشگاهی و دیگر صاحب‌نظران، اجماع گروه راهبری پژوهش داده‌های مذکور در قالب ۴ محور، ۳۵ مقوله، ۱۳۶ مفهوم و ۲۲۲ کد باز (گویه) مشخص شد و در دل ابعاد ۶ گانه مدل توسعه به صورت موجبات علی (۴ محور، ۶ مقوله، ۳۴ مفهوم و ۶۱ گویه یا کد باز)؛ پدیده اصلی و مرکزی (۴)

محور، ۴ مقوله، ۹ مفهوم و ۱۳ گویه)؛ راهبردها (۳ محور، ۷ مقوله، ۲۵ مفهوم و ۴۴ گویه)؛ شرایط زمینه‌ای (۴ محور، ۹ مقوله، ۲۹ مفهوم و ۴۷ گویه)؛ شرایط مداخله‌گر (۴ محور، ۵ مقوله، ۱۵ مفهوم و ۲۰ گویه)؛ و پیامدهای حاصل از اجرای راهبردها (۳ محور، ۴ مقوله، ۲۴ مفهوم و ۳۷ گویه جای گرفتند و در شکل زیر مشخص شده‌اند. در این بخش بر اساس فرآیند کدگذاری محوری جهت تدوین گزاره‌های حکمی یا قضایای پژوهش اقدام شده است. این گزاره‌ها به روابط بین مقوله‌ها اشاره دارند:

شکل ۲: الگوی توسعه آموزش تیراندازی مراکز آموزشی پلیس ایران با رویکرد روان‌شناختی

قضیه اول: عوامل «کاربرد اصول روان‌شناختی در نیروهای پلیس و مردم جامعه جهت کارآمدی»، «تحول در امر آموزش تیراندازی»، «سرمایه دینی و روان‌شناختی» و «نگاه

حاکمیتی و علمی در توسعه آموزش تیراندازی پلیس» به عنوان عوامل اصلی و مرکزی در «الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» شناخته می‌شوند.

قضیه دوم: عوامل «نیروی انسانی»، «امکانات و تجهیزات تیراندازی»، «عوامل آموزش تیراندازی»، «چالش‌های آموزش تیراندازی»، «عوامل مؤثر هنگام تیراندازی (آمادگی تکنیکی)» و «اصول تکمیلی بعد از تیراندازی» به عنوان عوامل موجد (علی) در «الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» نقش ایفا می‌کنند.

قضیه سوم: راهبردهای «آموزش فرایندی تیراندازی به نیروهای پلیس»، «راهبردهای انگیزشی توسعه تیراندازی نیروهای پلیس»، «راهبردهای حقوقی»، «راهبردهای مدیریتی»، «راهبردهای ارتباطاتی و تجهیزاتی»، «راهبردهای فنی» و «راهبردهای ساختاری»، کنش‌هایی برای تحقق «الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» هستند.

قضیه چهارم: محیط درونی (داخلی) به عنوان شرایط زمینه‌ای توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی، شامل «زیرساخت‌های فردی»، «منابع سازمانی»، «فرهنگ سازمانی»، «فناوری اطلاعات و ارتباطات»، «ساختار سازمانی»، «فرایند تربیت و آموزش نیروی انسانی»، «مدیریت آموزش تیراندازی»، «انگیزه‌های سازمانی» و «اقدامات مالی و تجهیزاتی» بستری خاص برای اجرای راهبردهای «الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» فراهم می‌آورند.

قضیه پنجم: محیط بیرونی (خارجی)، به عنوان شرایط مداخله‌گر (میانجی) توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی، شامل: «محیط‌های سیاسی - اجتماعی»، «محیط فرهنگی - اجتماعی»، «محیط علمی - حرفه‌ای»، «عوامل بین‌المللی» و «عوامل ارزشی، نگرشی و انگیزشی» بستری عام برای اجرای راهبردهای «الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی» فراهم می‌آورند.

قضیه ششم: اجرای راهبردهای کلان، میانی و عملیاتی الگوی توسعه آموزش تیراندازی در مراکز آموزشی پلیس ایران متناسب با نیازهای مأموریتی فراگیران با تأکید بر عوامل روان‌شناختی، پیامدهای «سازمانی»، «ملی و اجتماعی»، «آموزشی» و «پیامدهای بهینه و مطلوب» در عملکرد نیروی پلیس (انتظامی) ایران را در پی خواهند داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج کدگذاری مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه‌های پژوهش در شرایط علی، در پدیده اصلی و مرکزی توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس، راهبردها در سطوح عملیاتی، میانی و کلان، در شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر و پیامدها در ارتباط با الگوی توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس ایران با رویکرد روان‌شناختی به شرح جدول ۲، گزارش و معرفی شد. از این رو مدیران و سیاست‌گذاران آموزش تیراندازی در نیروی پلیس، می‌توانند از مقوله‌ها (ابعاد)، مفاهیم مستقل و گویه‌های هر سازه الگوی پیشنهادی برای توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس در ابعاد کلان، میانی و عملیاتی استفاده کنند.

نتایج پژوهش با توجه به رویکرد اکتشافی جهت شناسایی مقوله‌های توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس ایران با رویکرد روان‌شناختی منحصر به فرد هستند، اما نتایج حاصل در برخی ابعاد مانند مقوله‌های کاربرد اصول روان‌شناختی و راهبردهای انگیزشی در تیراندازی همسو با نتایج محمدیاری، امیریان و ظهرابی (۱۴۰۱)،

سبحانی و همکاران (۲۰۲۲) و مونوز و همکاران (۲۰۲۰)، در مقوله‌های منابع سازمانی و راهبردهای مدیریتی، با نتایج مسروری (۱۴۰۰)؛ در چالش‌های آموزش تیراندازی و ساختار سازمانی با نتایج یاراحمدی و همکاران (۱۳۹۹)؛ در امکانات و تجهیزات تیراندازی، اقدامات مالی و تجهیزاتی و راهبردهای ارتباطاتی و تجهیزاتی با نتایج قریشی، بلخی و شیخی‌زاده (۱۳۹۹)، شاهقلیان قهفرخی (۱۳۹۶)، بیل موردی (۲۰۱۹) و محمدی و موسوی (۱۳۹۵)، در آمادگی تکنیکی، اصول تکمیلی تیراندازی و راهبردهای آموزش فرایندی با یافته‌های احسان‌بخش (۱۳۹۶)، قبادی و مرادی (۱۳۹۷) و کوری و بئل (۲۰۱۳)، در مدیریت آموزش تیراندازی و انگیزه‌های سازمانی با نتایج مرادی و همکاران (۱۳۹۷)، هم‌راستا و همسو بود. مدیران متولی آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با توجه به سرمایه سازمانی، مادی و انسانی اعم از نیروی کادر و وظیفه می‌توانند با توجه به مقوله‌های الگوی پژوهش در کسب موفقیت بیشتر نیروهای پلیس در امر تیراندازی بهره‌مند شوند. روش‌شناسی نظریه داده‌بنیاد، روشی برای تولید نظریه است، نه آزمون آن. الگوی پژوهش (شکل و جدول شماره ۲)، به معنی معتبرترین الگوی مطلوب برای توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی نیست. بلکه میزان صحت برداشت و تلقی پژوهش پژوهشگران از مطالعات کتابخانه‌ای و مصاحبه با خبرگان و نیز ابتکار و خلاقیت ایشان در دسته‌بندی (کدگذاری) و برقراری روابط بین آنهاست که می‌توان با نظرسنجی و آزمون برازش مدل از مدیران و ذی‌نفعان آموزش تیراندازی در تمام مراکز دانشگاهی و نظامی خود، در معرض قضاوت جدی قرار گیرد. اما تا زمانی که یافته‌های پژوهشی کیفی در بوته آزمون و اجرا قرار گیرند و در سازمان اجرا و پیاده‌سازی شوند، می‌توان اطمینان داشت که مفیدند. بنابر محدوده و محدودیت‌های زمانی و مکانی این مسأله پژوهشی الگوی آموزش تیراندازی نیروهای پلیس با رویکرد روان‌شناختی، ممکن است این یافته‌ها، پس از اجرا،

اصلاح کردند. با اجرای دقیق الگوی پژوهش و راهبردهای مذکور شاهد پیامدهای توسعه آموزش تیراندازی نیروهای پلیس مانند پیامدهای سازمانی افزایش سطح کمی و کیفی تیراندازی نیروها، کاهش هزینه‌های آموزشی و مهمات، ایجاد سامانه پالایش سلامت روان و تدوین بانک‌های اطلاعاتی (تیراندازان، مربیان، تجهیزات، اماکن) برتر تیراندازی؛ پیامدهای ملی و اجتماعی: افزایش اقتدار اجتماعی، عزت نفس و اعتماد به نفس نیروها، ترویج ورزش‌های نظامی، کسب رتبه‌های برتر در تیراندازی و رسوم و باورهای دینی در طول برگزاری رویدادهای ورزشی بین‌المللی نظامیان جهان و پشتوانه‌سازی تیم ملی و نیروی پلیس؛ پیامدهای آموزشی: کنترل عوامل مزاحم روانی به‌طور علمی و عملی، نیمرخ روانی و عملکردی تیراندازی، تعامل علمی با دانشگاه‌ها و شبیه‌سازی آموزش تیراندازی با مأموریت‌های پلیس؛ پیامدهای بهینه و مطلوب: کاهش اتلاف سرمایه، صرفه جویی در فضای آموزش، افزایش رضایت شغلی، انگیزه و سلامت جسمی و روحی-روانی نیروها، بهبود سرانه تیراندازی و ارتقای سطح کمی و کیفی فعالیت‌ها و برنامه‌های آموزش تیراندازی پلیس، خواهیم بود.

پیشنهاد‌های کاربردی

در پدیده اصلی و مرکزی الگوی پژوهش، مدیران و سیاست‌گذاران آموزش تیراندازی نیروی پلیس پیشنهاد می‌گردد که برنامه‌های آموزش تیراندازی در رشته‌های مختلف نیروهای پلیس را با ضمانت اجرا و نظارت دوره‌ای تبیین نمایند.

در شرایط علی الگوی پژوهش به مدیران آموزش تیراندازی نیروی پلیس توصیه می‌شود ضمن توجه و توسعه شایستگی‌های نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات تیراندازی را متناسب با عوامل آموزش تیراندازی مانند متون درسی، ساختار آموزشی و شیوه‌های آموزش و تمرین تیراندازی متناسب با سلاح‌های سازمانی و همگام با فن آوری روز توسعه دهند.

در راهبردهای توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس ایران با رویکرد روان‌شناختی به مدیران پیشنهاد می‌گردد سیاست‌گذاری، طراحی و تدوین سند راهبردی توسعه آموزش تیراندازی پلیس را با تدوین اهداف، چشم‌انداز، مأموریت و نقشه راه نیروهای پلیس در سه سطح کلان، میانی و خرد (عملیاتی) با راهبردهای آموزش فرایندی تیراندازی نیروهای پلیس از طریق کار با شبیه‌سازهای تیراندازی، در ارتقاء نظام ارزشیابی و کنترل برنامه آموزش همسویی و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود کوشا باشند.

در شرایط زمینه‌ای مؤثر بر وقوع راهبردهای توسعه آموزش تیراندازی نیروی پلیس به مدیران مذکور توصیه می‌شود به زیرساخت‌های فردی اعم از هوش و استعداد فردی جهت‌گزینش صحیح نیروهای استخدامی، منابع (انسانی، فیزیکی و مالی) سازمانی، فرهنگ سازمانی و رسانه اختصاصی، کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات، الگوسازی آموزشی با معیارها و تجهیزات آموزشی استاندارد تیراندازی، پشتیبانی و نظارت در سازماندهی نیروها، نوسازی و بروز کردن تجهیزات و ملزومات تیراندازی در راستای توسعه آموزش تیراندازی در محتوا، ساختار و کارکردهای آن جهت نیروهای پلیس توجه ویژه‌ای نمایند.

در شرایط مداخله‌گر نیز مدیران مذکور با توجه به نقش میانجی محیط‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، علمی - حرفه‌ای جهت تقویت جایگاه اجتماعی و سیاسی پلیس در چگونگی برخورد با تجمعات، نقش‌آفرینی فرهنگی، افزایش منزلت اجتماعی پلیس، همسو با مطالعات و تحقیقات علمی و اجتماعی اقدام نمایند.

در پایان با توجه به نتایج طراحی الگوی توسعه آموزش تیراندازی پلیس، به مدیران مذکور پیشنهاد می‌گردد که با اعمال و تعدیل الگوی پژوهش، متناسب با نیازها و ساختار واحدهای نظامی، ورزش تیراندازی را جهت حفظ و تقویت

سلامت جسمانی، ذهنی و روانی را همچون گذشته سر لوحه کار خویش قرار دهند. همچنین مدیران، سعی در افزایش درگیری نیروهای جوان و خلاق در تمامی امور (از طراحی، تصمیم گیری، اجرا، نظارت و ارائه بازخورد)، جهت رواج خلاقیت و نوآوری و ارائه راه حل های بومی در توسعه آموزش تیراندازی با محتوای علمی نمایند و مأموریت های روشنی برای فرماندهان آموزش تیراندازی واحدهای نظامی با نظارت دوره ای دقیق خود بر اجرا و بکارگیری گویه ها و ابعاد شرایط علی، زمینه ای و مداخله ای شرایط را برای اجرای راهبردهای این پژوهش و رسیدن به پیامدهای مطلوب آن در نظر بگیرند.

سپاسگزاری:

بدینوسیله نویسندگان تشکر خود را از تمامی صاحب نظران مذکور که در پیشبرد اهداف رساله و پاسخ به پرسش های مصاحبه همکاری داشته اند، اعلام می دارند.

منابع

۱) حسان بخش، حکمت (۱۳۹۶). بررسی تأثیر تمرینات آمادگی جسمانی بر ارتقاء عملکرد تیراندازی کارکنان نظامی (مورد مطالعه: یکی از یگان های تکاور نیروی زمینی ارتش). علوم و فنون نظامی، ۱۳(۴۲): ۱۶۹-۱۸۴.

http://www.qjmst.ir/article_۳۲۷۱۸.html.

۲) اقلیمی، قاسم (۱۳۹۰). پلیس و مهارت های تیراندازی، ناشر: انتشارات دانشگاه علوم انتظامی، تهران.

۳) اقلیمی، قاسم (۱۳۹۸). خودآموز تیراندازی دقت پلیس، انتشارات دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران.

۴) زکی زاده، حسین (۱۳۸۹). مبانی و اصول تیراندازی، انتشارات ناظری، تهران.

۵) سوادکوهی، علیرضا (۱۳۸۹). مروری بر نقش متغیرهای روان شناختی در مهارت تیراندازی. پژوهش های مدیریت و فرماندهی نظامی، ۱۲(۴۰): ۲۳-۴۲.

http://rmmc.ihuo.ac.ir/article_۲۰۵۶۷۰.html.

۶) شاهقلیان قهفرخی، رضا (۱۳۹۶). شناسایی و بررسی عوامل افزایش مهارت تیراندازی دانشجویان در یک دانشگاه نظامی. *فصلنامه مدیریت و پژوهش‌های دفاعی*، ۱۶(۸۵): ۸۳-۱۱۶.
https://mdr.ihu.ac.ir/article_204647.html

۷) قبادی، عباس و مرادی، غلامرضا (۱۳۹۶). تکنیک‌های مؤثر بر ارتقاء مهارت تیراندازی در بین دانشجویان دانشگاه علوم انتظامی امین در سال ۱۳۹۴. *فصلنامه مدیریت برآموزش انتظامی*، ۲(۳۸): ۴۱-۶۰.

http://mape.jrl.police.ir/article_13067.html.

۸) قریشی، سیدحمیدرضا؛ بلخی، محمد و شیخی‌زاده، هدایت (۱۳۹۹). مطالعه شیوه‌های آموزشی ارتقاء مهارت تیراندازی دانش‌آموختگان در یک دانشگاه نظامی. *پژوهش‌های علوم نظامی*، ۱(۲): ۱۰۹-۱۴۰. http://msr.hu.ac.ir/article_140109.html

۹) محمدی، مهدی و موسوی، فرانک (۱۳۹۵). نقش سامانه‌های شبیه‌سازی در ارتقاء مهارت تیراندازی فراگیران آموزشی (مطالعه موردی مرکز آموزش شهید رجایی نیروی انتظامی)، *نشریه مطالعات مدیریت برآموزش انتظامی*، ۹(۴): ۱-۳۶.

http://mape.jrl.police.ir/article_13054.html.

۱۰) محمدیاری، سجاد؛ امیریان، محمد و ظهراپی، احمدرضا (۱۴۰۱). تغییرات برخی فاکتورهای فیزیولوژیکی (کورتیزول)، روانی (اضطراب شناختی، جسمانی و اعتمادبه‌نفس) و عملکردی تیراندازی بعد از یک دوره تمرینات تصویرسازی ذهنی در دانشجویان نظامی. *فصلنامه روانشناسی نظامی*، ۱۳(۵۰): ۶۹-۸۲.

https://jmp.ihu.ac.ir/article_207412.html.

۱۱) مرادی، غلامرضا؛ امامی، فرشاد؛ سالار، روح‌الله و دوستی، احمدرضا (۱۳۹۷). مقایسه تأثیر تمرینات ذهنی و مهارتی بر عملکرد تیراندازی با تفنگ بادی (مورد مطالعه دانشجویان دانشکده علوم و فنون مرزی دانشگاه علوم انتظامی امین). *پژوهش‌نامه مطالعات مرزی*؛ ۶(۴): ۶۹-۹۲.

http://bss.jrl.police.ir/article_20772.html.

۱۲) مسروری، سعید (۱۴۰۰). تحلیل عوامل مدیریتی مؤثر بر کیفیت آموزش تیراندازی با رویکرد تلفیقی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دافوس دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران.

۱۳) مصوبات مجلس شورا (۱۳۶۷). قانون نیروی انتظامی، تاریخ تصویب: ۲۶/۰۴/۱۳۶۹، باز یابی از وبسایت مرکز پژوهش‌های مجلس جمهوری اسلامی ایران،

<https://rc.majlis.ir/fa/law/show/۹۱۸۰۵>.

۱۴) نشاطی، ابوالفضل؛ حکمتی، عیسی؛ قلی‌زاده، حسین (۱۳۹۳). عوامل روان‌شناختی مؤثر بر عملکرد ورزشی جو دوکاران استان آذربایجان شرقی: مطالعه بر اساس مدل معادلات ساختاری، مطالعات مدیریت ورزشی، ۲۴، (۵)، ۱۵۲-۱۳۱.

۱۵) وهابی، فرجام؛ یآوری بافقی، امیرحسین؛ حسن‌مرادی، نرگس؛ قیومی، عباسعلی و نجفی، علیرضا (۱۳۹۸). طراحی الگوی نظام جامع آموزش‌های حین خدمت پلیس حرفه‌ای براساس قانون استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در حوزه نظم و امنیت انتظامی. آموزش در علوم انتظامی، ۷(۲۵): ۹۱-۱۱۱.

http://tps.jrl.police.ir/article_۹۱۷۲۸.html.

۱۶) یاراحمدی، مسعود؛ موسوی، سیداحمد؛ پیکری، ناصر و امیری، سروش (۱۳۹۹). چالش‌ها و مشکلات دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی تخصصی پلیس پیشگیری. آموزش در علوم انتظامی؛ ۸(۲۸): ۵۶-۸۰.

http://tps.jrl.police.ir/article_۹۳۴۹۷.html.

۱۷) Baldwin S, Bennell C, Blaskovits B, Brown A, Jenkins B, Lawrence C, McGale H, Semple T and Andersen JP (۲۰۲۲) A Reasonable Officer: Examining the Relationships Among Stress, Training, and Performance in a Highly Realistic Lethal Force Scenario. *Front. Psychol.* ۱۲۷۱۵۹۱۳۲.

doi: ۱۰.۳۳۳۸۹/fpsyg.۲۰۲۱.۷۰۹۱۳۲.

<https://www.frontiersin.org/articles/۱۰.۳۳۳۸۹/fpsyg.۲۰۲۱.۷۰۹۱۳۲/full>.

۱۸) Corbin JM, Strauss AL. (۲۰۰۸). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory*. ۳rd ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

- ۱۹) Mugford, R., Corey, S., & Bennell, C. (۲۰۱۳). Improving police training from a cognitive load perspective. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/1363950170377329723/full/html>.
- ۲۰) Muñoz, J. E., Quintero, L., Stephens, C. L., & Pope, A. T. (۲۰۲۰). A psychophysiological model of firearms training in police officers: A virtual reality experiment for biocybernetic adaptation. *Frontiers in psychology*, ۱۱, ۶۸۳. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.00683/full>.
- ۲۱) Sobhani, V., Rostamizadeh, M., Hosseini, S. M., Hashemi, S. E., Refoyo Román, I., & Mon-López, D. (۲۰۲۲). Anthropometric, Physiological, and Psychological Variables That Determine the Elite Pistol Performance of Women. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, ۱۹(۳), ۰۰۰۲. <https://www.mdpi.com/1660-4601/19/3/1102>.
- ۲۲) Strauss, Anselm L., & Corbin, Juliet (۱۹۹۸), *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*, ۲nd Ed., Sage.
- ۲۳) Straus, A. and Corbin, J. (۲۰۰۸). “Basic of Qualitative Research: Techniques and Procedures for developing Grounded Theory”. *Third Edition, Los Angeles: stage publication*, pp: ۱۵۶.